

REPUBLICA CROAȚIA

UNIVERSITATEA DIN ZAGREB

Patricia SERBAC

Limba română se studiază la Universitatea din Zagreb, Croația, în cadrul Departamentului de Limbi Romanice al Facultății de Științe Sociale și Umaniste, una dintre cele mai vechi facultăți ale Universității din Zagreb.

Istoria Universității începe încă din anul 1669, însă întemeierea structurilor sale moderne are loc în 1874 când, alături de Facultățile de Drept, Teologie și Medicină, începe să funcționeze și Facultatea de Filosofie (devenită mai târziu Facultatea de Științe Sociale și Umaniste).

Începuturile studiilor de romanistică datează din anul 1882, când Ivan Švaljuga ține pentru prima dată cursul de limba și literatura franceză. După mai mulți ani, în 1920, se înființează Seminarul de Filologie Romanică (cu seminarii pentru limbile franceză și italiană), precursorul Departamentului de Limbi Romanice de astăzi. Un mare merit pentru înființarea Seminarului îi revine lui Petar Skok, „părintele romanisticii” în Croația, care, până la pensionare, în 1952, nu doar că a condus Secția de Limbă și Literatură franceză, ci a ținut și cursuri de limbă spaniolă, portugheză, română și retoromană.

Trebuie menționată aici activitatea didactică și culturală desfășurată de Valentin Chelaru în calitate de lector de limba română și atașat cultural la Zagreb între anii 1943 și 1945, precum și activitatea lui Eugen Câmpeanu ca lector de română în perioada 1959-1962, când a predat limba română la Departamentul de Limbi Romanice.

După ani de absență, limba română revine printre limbile romanice predate la Facultatea de Științe Sociale și Umaniste din Zagreb. Acest lucru se întâmplă abia după obținerea și recunoașterea independenței statului croat în 1992, prin înființarea, după semnarea acordului interguvernamental în 1996, a primului lectorat de limbă română de la Zagreb și a secției de limbă croată la Universitatea din București. La Zagreb, Florin-Lazăr Ionilă și Clara Căpățînă țin cursuri facultative de limba română pe care le puteau frecventa studenții de la oricare dintre secțiile facultății.

După mai mulți ani de eforturi susținute și intervenții la instituțiile croate, în anul 2003 se aprobă înființarea Secției de limba și literatura română la Zagreb, a cărei coordonare o preia prof. dr. Dražen Varga (cunoscător și vorbitor al tuturor limbilor romanice și nu numai), cu sprijinul permanent al academicianului prof. dr. August Kovačec, cărora li se alătură tinerii asistenți Ivana Olujić și Petar Radosavljević, care, între timp, au devenit cadre didactice titulare și și-au făcut doctoratul în literatura, respectiv, lingvistica românească.

Limba română a avut la început statut de studiu suplimentar opțional de trei ani, pentru ca, din 2006, să devină specializare cu o perioadă de studiu de cinci ani (licență + masterat) și școală doctorală, conform sistemului Bologna. În anii următori, la Secția de limba și literatura română își desfășoară activitatea lectorii dr. Camelia Firică (2006-2008, Universitatea Spiru Haret, Craiova) și dr. Ioana Cristina Pîrvu (2008-2010, Universitatea din București), având o contribuție importantă în activitatea de predare, în special a cursului practic, la toți anii de studiu.

În 2010, și-a încheiat studiile de cinci ani de limba și literatura română prima promoție de studenți croați de la Facultatea de Științe Sociale și Umaniste din Zagreb.

Din 2010 până în 2017 revine la Zagreb dr. Clara Căpățînă, de la Universitatea din București, iar, din 2017 până în prezent, dr. Patricia Serbac, de la UMFST din Târgu-Mureș.

Lectoratul cuprinde în prezent mai ales cursuri practice pentru anii II, III, IV și V, dar și câte un curs de limbă cu aplicații pe texte din literatura română, pentru cei doi ani de masterat.

Lectorii care au predat în cadrul lectoratului din Zagreb sunt următorii:

- 1943 – 1945: Valentin Chelaru, lector de limba română, atașat cultural la Zagreb
- 1959 – 1962: Eugen Câmpeanu
- 1996 – 2000: Florin-Lazăr Ionilă de la Universitatea din Craiova
- 2000 – 2006: dr. Clara Căpățînă de la Universitatea din București
- 2006 – 2008: dr. Camelia Firică de la Universitatea Spiru Haret, Craiova
- 2008 – 2010: dr. Ioana Cristina Pîrvu de la Universitatea din București
- 2010 – 2017: dr. Clara Căpățînă de la Universitatea din București
- 2017 – până în prezent: dr. Patricia Serbac de la UMFST din Târgu-Mureș

Dr. Patricia Serbac predă limba română pentru străini. Domeniile de cercetare sunt lingvistica varietăților, învățarea limbii, fonologia și fonetica din perspectivă contrastivă. În cadrul acestora din urmă, se ocupă de fonologia germană și engleză pentru români și de fonologia românească pentru nativii de limbă germană și croată.

Dintre realizările științifice și culturale de-a lungul timpului, putem aminti următoarele: Florin Ionilă a fost coautor, împreună cu Goran Filipi, la primul dicționar croat-român (2001) și primul ghid de conversație croat-român (2000) și român-croat (2001), toate apărute la Zagreb; dr. Clara Căpățînă a organizat seri culturale cu studenții de la română. Dintre aceste evenimente culturale, se remarcă o seară Caragiale și o seară Eminescu, aceasta din urmă fiind organizată în colaborare cu Ambasada României la Zagreb în 2015. dr. Patricia Serbac a organizat seri culturale cu studenții pe teme de poezie eminesciană și colinde. Tot cu participarea Ambasadei, în 28 noiembrie 2018, a avut loc o masă rotundă cu ocazia Centenarului Marii Uniri, organizată de Departamentul de Romanistică și Secția de limba română, la inițiativa prof. dr. August Kovačec, la care s-au prezentat comunicări științifice pe teme de istorie, literatură și lingvistică românească.

În prezent, Facultatea de Științe Sociale și Umaniste a Universității din Zagreb este unicul și privilegiatul centru universitar din Croația unde se studiază limba, literatura, cultura și civilizația românească. Studenții dobândesc competențe interculturale de comunicare și de traducere și se pot îndrepta înspre cariere ca aceea de profesor și de traducător. Aceasta din urmă este cea mai dorită. Interesul manifestat de studenți și dăruirea profesorilor fac ca această secție de română să aibă perspective de dezvoltare stabilă și pe viitor.

Linkuri utile:

<http://www.ffzg.unizg.hr/roman/rumunjski/>

<http://www.ffzg.unizg.hr/roman/rumunjski/nastavnici/dr-sc-patricia-maria-serbac-rumunjska-lektoric/>

[Patricia Serbac, lectorul I. L. R.](#)

Cărți românești

Lectoratul de Limbă Română din Zagreb